

ناوگان کشتیرانی تجاری ایران بالاتر از آمریکا و فرانسه

بر اساس جدیدترین آمار منتشر شده از سوی سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) در مورد وضعیت ناوگان تجاری کشورهای جهان، ایران با ۹۴۲ فروند کشتی تجاری بالاتر از آمریکا قرار گرفته است.

ایران در میان ۱۸۶ کشور بررسی شده در این گزارش رتبه ۲۵ را به خود اختصاص داده است. بر اساس این آمار، ایران در سال گذشته میلادی (۲۰۲۲) ۳۲ کشتی فلر، ۳۱ کشتی کانتنری، ۳۹۳ کشتی باری عمومی، ۸۳ نفتکش و ۴۰۳ فروند کشتی از انواع دیگر داشته است. به این ترتیب، از جمله کشورهایی که از این نظر پایین‌تر از ایران قرار دارند می‌توان به آمریکا، برزیل، پرتغال، دانمارک، کانادا، آلمان، استرالیا، فرانسه، بنگلادش، اسپانیا، سوئیس اشاره کرد.

بر اساس این گزارش، آمریکا در رتبه ۷۰، آلمان در رتبه ۳۸ و فرانسه رتبه ۴۰ و بسیار پایین‌تر از ایران قرار دارند.

در عین حال، ایران به لحاظ تعداد کشتی‌های تجاری در میان ۲ کشور نخست (خاورمیانه) غرب آسیا نیز قرار دارد.

ناوگان کشتی‌های تجاری ایران بیش از ۳۰۰ فروند از امارات بیشتر و بیش از ۲ برابر تعداد کشتی‌های تجاری عربستان است.

کشورهای بررسی شده در این گزارش به عنوان خاورمیانه (غرب آسیا) شامل، ترکیه، ایران، امارات، عربستان، آذربایجان، بحرین، کویت، قطر، عراق، عمان، لبنان، رژیم صهیونیستی، اردن، یمن، گرجستان و سوریه به ترتیب رتبه‌هایشان هستند.

هیچ ناترازی به بانک ملی منتقل نشد

رییس کل بانک مرکزی ضمن اعلام اینکه هیچ گونه ناترازی به بانک ملی منتقل نشده است، گفت: پول‌های ایران به هیچ وجه قفل نیست و وضعیت و روند ورود ۶ میلیارد دلار به کشور کاملاً عادی است و در حال انجام اقدامات مربوطه هستیم.

محمدرضا فرزین در حاشیه آیین رونمایی از تامین مالی ارزی پروژه‌های اقتصادی و عرضه اولین اوراق مرابحه ارزی کشور اظهار داشت: در ابتدای سال تعدادی درباره سه موسسه ناتراز داد. یکی موسسه توسعه بود که منحل شد و دومی موسسه نور بود. بخشی از دارایی‌های نقد شونده موسسه نور به بانک ملی منتقل شد. هم اکنون ۳۳ هزار میلیارد تومان سپرده در موسسه نور داریم و کل این سپرده به بانک ملی منتقل شده و این بانک موظف است در صورت درخواست افراد، سپرده آنان را بپردازد و مابه ازای آن ۲۵۰ شعبه موسسه به بانک ملی داده شده است. همچنین دارایی قانونی موسسه در بانک مرکزی را به بانک ملی دادیم.

رییس کل بانک مرکزی در پاسخ به این سوال که آیا ۶ میلیارد دلار پول‌های ایران در قطر قفل شده است؟ گفت: پول‌های ایران به هیچ وجه قفل نیست و وضعیت و روند ورود ۶ میلیارد دلار به کشور کاملاً عادی است و در حال انجام اقدامات مربوطه هستیم.

هشدار نسبت به رکود در اقتصاد جهانی

سازمان همکاری اقتصادی و توسعه اعلام کرد که تاوادم اجرای سیاست‌های ضد تورمی از سوی بانک‌های مرکزی، کشورهای توسعه یافته را درگیر رکود اقتصادی خواهد کرد.

به گزارش راشاتودی، سازمان همکاری اقتصادی و توسعه هشدار داد تاوادم اجرای سیاست‌های ضد تورمی از سوی بانک‌های مرکزی کشورهای جهان با هدف پایین آوردن تورم و کنترل این شاخص کشورهای توسعه یافته را در سال ۲۰۲۴ درگیر رکود خواهد کرد. این نهاد در گزارش چند روز اخیر خود اعلام کرده که اجرای سیاست‌های انقباضی پولی که از اوایل سال ۲۰۲۲ در دستور کار بانک‌های مرکزی کشورهای توسعه یافته قرار گرفته در حال کاهش تقاضای داخلی در این کشورها است و این در حالی است که شاهد افزایش نرخ بهره در آنها نیز هستیم.

کلر لومباردی، کارشناس ارشد سازمان همکاری اقتصادی و توسعه، می‌گوید البته هنوز مشخص نیست که تا چه میزان قرار است اجرای سیاست‌های پولی انقباضی در جهان ادامه پیدا کند. سازمان همکاری اقتصادی و توسعه می‌گوید که در میان کشورهای توسعه یافته آلمان بدترین عملکرد اقتصادی را طی سال جاری به ثبت رسانده و پیش‌بینی می‌شود اقتصاد این کشور رشد منفی ۰.۱ درصدی را به تجربه کند. البته در سال ۲۰۲۴ اقتصاد آلمان ۰.۶ درصد رشد خواهد کرد.

پنهان و آشکار پرداخت یارانه نقدی

دولت سیزدهم که بعد از دولت تدبیر و امید زمام امور کشور را به عهده گرفت، با اعلام برنامه‌های تحول اقتصادی، نشان داد همان برنامه ایجاد تحول اقتصادی بر مبنای جراحی اقتصادی برنامه‌های جراحی اقتصادی دولت مهرورزی را نشانه گرفته است. حذف ارز ترجیحی از کالاهای اساسی و ضروری، افزایش تعرفه کالاهای وارداتی، افزایش ۶ برابری نرخ تسعیر ارز و افزایش حدود ۶ برابری قیمت کالاهای مصرفی مردم، باعث تشدید تورم در سال ۱۴۰۱ شد. ضمن اینکه با افزایش ۳.۵ برابری آخرین میزان پرداخت یارانه نقدی، در واقع در وادی پا گذاشت که سنگینی افزایش هزینه‌های پرداخت یارانه نقدی به میزان سقف مالیات دریافتی در بودجه ۱۴۰۱ نزدیک شده و خود نمایی می‌کرد.

مجموع سیاست‌های اقتصادی اتخاذ شده در دولت‌های گذشته حدود ۱۸ سال اخیر، برآیند عملیاتی این سیاست‌ها که نتیجه آن تورم‌زایی، کاهش ارزش پول ملی و کسری‌های سنگین بودجه، افزایش رشد و حجم نقدینگی و بدتر شدن وضعیت معیشت مردم و ایجاد شکاف بیشتر بین جامعه فقیر و غنی بود از آثار این سیاست‌های تعدیل اقتصادی در دهه‌های گذشته است که منجر به کلاف بهم پیچیده معضلات اقتصادی کشور شده است.

البته صحبت‌های متفاوتی از عوامل و متغیرهای اقتصاد کلان که تأثیر زیادی در ایجاد معضلات اقتصادی کشور داشته و دارد از زبان اقتصاددانان و پژوهشگران اقتصادی گفته شده و به عنوان حاصل این سیاست‌های تأثیر گذار در ایجاد متغیرهای مشکل‌زا بعضاً در تحلیل‌های صاحب‌نظران و اقتصاددانان به عنوان یک هشدار اعلام شده است. صرف‌نظر از درستی یا نادرستی این تحلیل‌ها، باید اذعان کرد که مسائل و مشکلات اقتصادی کشور پیچیده‌تر از آن است که فقط چند متغیر منهدود در اقتصاد کلان را موجب تمام مشکلات اقتصادی کشور بدانیم بدون آنکه سبب‌های اصلی و توالی عوامل و متغیرهای تأثیر گذار را به دقت شناسایی نکنیم و راه حل برون رفت از معضلات اقتصادی کشور را با شناخت دقیق همه این عوامل مد نظر قرار ندهیم.

در ادامه مهر گفت‌وگویی با امین دلیری، کارشناس حوزه اقتصاد و مدرس دانشگاه درباره عملکرد پرداخت نقدی یارانه در جامعه داشت که در ادامه می‌خوانید.

اختصاص یارانه به خانوارهای ایرانی با چه هدفی انجام شد؟
سابقه تفکر پرداخت یارانه نقدی ابتدا در دولت مهرورزی در پی اعلام سیاست‌های اقتصادی دولت مبنی بر تحول اقتصادی یا به عبارت دیگر جراحی اقتصادی در سال‌های آخر دوره اول ریاست جمهوری یعنی ۱۳۸۷ خورشیدی بر پایه اصلاح قیمت‌ها و هدفمندی یارانه‌ها کلید خورد. مبلغ پرداخت یارانه نقدی به میزان سرانه ۴۵ هزار تومان در لایحه بودجه ۱۳۸۸ طی بحث‌های چالش‌انگیز و با کش و قوس‌های دامنه دار به تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی رسید. با توجه به عدم شناسایی جامعه هدف یارانه بگیر، یارانه به تمام دهک‌های درآمدی بدون در نظر گرفتن سطح درآمد پرداخت شد. با وجود به جهش نرخ تورم به میزان ۳۴.۷ درصد در دور دوم دولت مهرورزی، که در ۱۷ سال گذشته خود سابقه نداشت یک تجربه ناموفق را از نظر پرداخت یارانه به جا گذاشت. گفته می‌شد پس از ۴ سال قدرت خرید یارانه پرداختی کفاف حتی خرید یک کیلو نخود را هم ندارد. طبق گفته مسئولان ارشد دولت مهرورزی اگر می‌خواستیم قدرت خرید یارانه بگیران حفظ شود باید میزان پرداخت یارانه ۵ برابر رقم اولیه افزایش می‌یافت. اما به دلیل محدودیت بودجه‌ای و کاهش درآمدهای ارزی و ریالی کشور، عملاً نمایندگان مجلس شورای اسلامی با هر مقدار افزایش یارانه نقدی به شدت مخالفت می‌کردند.

سنگ بنای رویه‌ای به عنوان پرداخت یارانه نقدی در فرهنگ اقتصادی کشور شکل گرفت، حتی با تغییر تئوری‌ها، با وجود شرایط کشور به علت بدتر شدن معیشت قشر عظیمی از کم درآمدها، هرگز نتوانستند تغییر رویه دهند و نسبت به حذف یارانه نقدی که تقریباً قدرت خرید خود را با توجه به نرخ بالای تورم و کاهش ارزش پول ملی از دست داده بود، اقدامی انجام شود؛ ولی هزینه پرداخت آن همیشه به عنوان یکی از اعتبارات عمده جاری در تبصره‌های بودجه سالانه خودنمایی می‌کرد. دولت تدبیر و امید که بعد از دولت مهرورزی و عدالت‌خواهی زمام امور کشور را دست گرفت بدون کوچک‌ترین تغییر در نحوه پرداخت یارانه نقدی، با همان سبک و سیاق قبلی، مبادرت به پرداخت یارانه کرد. در یک اقدام غیرمنتظره با افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت بنزین، ضمن استمرار پرداخت یارانه قبلی، ۶۰ هزار تومان به طور سرانه یارانه نقدی گفته می‌شد. به ۶۰ میلیون نفر پرداخت می‌شود، اقدام کرده؛ در حالی که زمانی خود منتقد پرداخت یارانه نقدی بودند. بنابراین نه تنها نه نحوه پرداخت یارانه نقدی تغییری ندادند بلکه با افزایش قیمت بنزین که بازتاب گسترده‌ای در جامعه داشت، میزان تخریب ناشی از اعتراضات به جامه عمومی و خصوصی ۱۵ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود که به این ترتیب یکی طرح اصلاحی شکست خورده برای دولت تدبیر و امید محسوب می‌شد.

ادامه جراحی اقتصادی در دولت سیزدهم وضعیت حمایتی توزیع یارانه را چگونه توجیه می‌کند؟

بهرتر است یارانه نقدی به سمت تولید سوق داده شود تا با افزایش ظرفیت‌های تولیدی موجب رشد اقتصادی و اشتغال شود؛ نه اینکه هر سال سهم بالایی از اعتبارات هزینه‌ای صرف پرداخت یارانه شود، به طوری که تورم هر ساله بیش از ۴۰ درصد آن را می‌بلعد؛ یعنی با تعدیل نرخ تورم پس از دو سال فقط ۲۰ درصد برای جامعه یارانه بگیر واقعی قدرت خرید ایجاد می‌کند. ولی هزینه‌های هنگفت اعتبارات یارانه‌ای با چانه زنی میل به افزایش بیشتر در لایحه بودجه سالانه دولت خود نمایی می‌کند و تأمین آن پس از مدتی برای دولت‌ها سنگین است. بیشترین سهم کسری بودجه سالانه ناشی از پرداخت یارانه نقدی است و هر ساله به علت تعدیل درآمدهای اولیه اختصاص یافته از افزایش قیمت کالا و خدمات، با توجه به نرخ تورم بالا در اقتصاد، بیشتر و بیشتر می‌شود؛ ضمن اینکه شواهد عینی نشان می‌دهد به علت کتمان درآمدهای خانوارها و عدم دسترسی به اطلاعات درآمد واقعی افراد، بسیاری از افراد با درآمدهای بالا هنوز یارانه دریافت می‌کنند و بسیاری دیگر با درآمدهای پایین موفق به برقراری یارانه خود نشده‌اند.

در واقع می‌توان گفت دولت سیزدهم مشکلات یارانه‌ای دولت‌های قبل را به ارث برده است.

بله. دولت سیزدهم همان طور که گفته شد وارث بسیاری از مشکلات اقتصادی حادث شده از قبل است. برخی از کارهای دولت در خصوص ساماندهی صدور مجوزهای کسب و کار، گام برای رفع موانع تولید، راه اندازی واحدهای تولیدی نیمه تعطیل و تعطیل، ارتقا فعالیت‌های دیپلماسی اقتصادی و عضویت در سازمان‌های اقتصادی تأثیر گذار در اقتصاد جهانی گام‌های خوبی برداشته است. اما در کنار این فعالیت‌های مؤثر، عملکرد دولت در مسأله اقتصاد کلان کشور، عملکرد قابل دفاعی نیست. آن هم اجرای بی‌موقع سیاست‌های تعدیل اقتصادی به عبارت دیگر جراحی اقتصادی که مشکلات زیادی برای ماندگاری تورم و کاهش بیشتر ارزش پول ملی و تخم‌تر شدن و معیشت مردم به جا گذاشت.

دولت سیزدهم به علت شرایط اقتصادی دولت و افزایش هزینه‌های جاری دولت و پیچیده‌تر شده اوضاع، موفق به کنترل اوضاع اقتصادی نمی‌شود. مگر اینکه در سیاست‌های تعدیل اقتصادی بازنگری اساسی انجام دهد. گرچه گام‌هایی در همین رابطه در ماه‌های اخیر با تغییر تیم اقتصادی دولت برداشته شده، ولی کافی نیست. به عنوان مثال اعمال سیاست تثبیت نرخ ارز از سوی بانک مرکزی و کنترل نقدینگی و انقباضی شدن بودجه سنواتی گام‌های اولیه برای ایجاد ثبات اقتصادی است، اقدام درستی در کاهش معضلات اقتصادی است اما کافی نبوده و متأسفانه بر اثر سیاست‌های تند تعدیل اقتصادی، اقتصاد کلان کشور دچار آفتنگی و التهاب زیاد شد.

آیا تبدیل دهک‌بندی به صدک‌بندی می‌تواند حجم معضلات موجود یارانه و نرخ تورم را کاهش دهد؟
اقدام اخیر دولت و پیگیری تبدیل دهک‌های درآمدی به صدک‌های درآمدی برای پرداخت یارانه، کار درستی است چون میزان شناسایی طبقاتی قرار گرفتن کمینه امداد امام خمینی (ره) و ولی اصل پرداخت یارانه نقدی به جمعیت زیادی از جامعه هنوز باقی است و معضل تأمین اعتبارات هزینه‌ای آن کاملاً باقی است. اکنون که زمان تقسیم لایحه بودجه ۱۴۰۳ دولت به مجلس شورای اسلامی است، اگر در لایحه دولت توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی تغییر محسوسی در پرداخت نقدی به وجود آید به ترتیبی که یارانه نقدی صرفاً به دهک‌های پایین جامعه یعنی دهک‌های اول تا سوم آن هم با شناسایی و تحت پوشش قرار گرفتن کمینه امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی پرداخت شود؛ ضمن اختصاص کالا برگ الکترونیکی به تمام دهک‌های جامعه به لحاظ کنترل تقاضا برای کالاهای اساسی و ضروری منجر به فروکش التهابات اقتصادی می‌شود. در این صورت جراحی اقتصادی اساسی و ضروری مردم قابل کنترل خواهد بود و شرکت بازرگانی دولتی بدون طلب کسب درآمد وظیفه واردات کالاهای اساسی و ضروری مردم را به عهده بگیرد و توزیع این کالاها به شبکه‌های توزیع نظیر تعاونی‌های کارمندی و کارگری، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، تعاونی‌های محل، مساجد، فروشگاه‌هایی که با تأیید صلاحیت آنها به سامانه توزیع وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی و نیز وزارت صنعت، معدن و تجارت پیوسته‌اند انجام گیرد.
فاطمه امیر احمدی

صادرات صنعت اسباب بازی ۵۰ میلیون دلار می‌رسد

سربست مرکز ملی صنایع خلاق و فرش ایران گفت: صادرات اسباب بازی سال ۱۳۹۹ ۳۰ میلیون دلار بود که در سال ۱۴۰۱ به ۳۸ میلیون دلار رسید و هدفگذاری اسباب ۵۰ میلیون دلار است.

سربست مرکز ملی صنایع خلاق و فرش ایران گفت: صادرات اسباب بازی سال ۱۳۹۹ ۳۰ میلیون دلار بود که در سال ۱۴۰۱ به ۳۸ میلیون دلار رسید و هدفگذاری اسباب ۵۰ میلیون دلار است.

سربست مرکز ملی صنایع خلاق و فرش ایران گفت: صادرات اسباب بازی سال ۱۳۹۹ ۳۰ میلیون دلار بود که در سال ۱۴۰۱ به ۳۸ میلیون دلار رسید و هدفگذاری اسباب ۵۰ میلیون دلار است.

افزایش ۱۸ درصدی حقوق در بودجه با میزان تورم کشور فاصله دارد

عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در خصوص افزایش یک درصدی ارزش افزوده تاکید کرد: دولت این طرح در لایحه بودجه ۱۴۰۳ مطرح کرد اما بعد است که مجلس در این زمینه نظر مساعدی داشته باشد هر چند در کمیسیون تلفیق به این موضوع به صورت ویژه نگاه خواهد شد.

وی گفت: زمانی که اتکا به منابع مالیاتی افزایش پیدا می‌کند در مقابل وابستگی کشور به نفت کاهش پیدا می‌کند و از سوی دیگر نمی‌توان تمام منبع مالی نفت را به بودجه کشور تزریق کرد. البته باید به محدودیت منابع کشور نیز توجه داشته باشیم. اینکه دولت درآمدهای نفتی را در بودجه سال آینده کاهش داده است یکی از نکات مثبت بودجه است که از سال‌ها پیش باید این اقدام صورت می‌گرفت. افزایش ۱۸ درصدی حقوق کارمندان ممکن نسبت به تورم موجود در کشور مناسب نیست و دولت باید در راستای و معافیت‌های مالیاتی شناسایی شده که از این بخش مالیات اخذ خواهد شد.

افزایش تعرفه خرید برق از تجدیدپذیرها به زودی ابلاغ می‌شود

رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر گفت: تعرفه خرید برق از تجدیدپذیرها افزایش یافته و به زودی ابلاغ می‌شود. این افزایش برای فعالان انرژی خوبی ایجاد می‌کند.

وی به وجود ناترازی در برق کشور اشاره کرد

